

DQ-001-0012129

Seat No. _____

B. A. (Sem. II) (CBCS) Examination

April / May - 2015

Economics : Paper - IV

(Agri. & Ind. Dev. in India) (Elective - II) (Old Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 0012129

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours

[Total Marks : 70

સૂચના : (૧) નીચેના બહુવિકલ્પ પ્રશ્નોનાં સાચા ઉત્તર ઉત્તરવહીમાં લખો.
(૨) જમણી બાજુનાં આંકડા પ્રશ્નોના ગુણ દર્શાવે છે.

- ૧ નીચેના બહુવિકલ્પ પ્રશ્નોના સાચા ઉત્તર લખો. ૨૦
- (૧) મેઘધનુષ ક્રાંતિ એટલે શું ?
- (A) હરિયાણી ક્રાંતિ
(B) સફેદ ક્રાંતિ
(C) નીલિ ક્રાંતિ
(D) ઉપરોક્ત ત્રણેયનો સમૂહ
- (૨) નીચેનામાંથી કયા સુધારાને ખેતી ક્ષેત્રે સામાન્ય પ્રકારનો સુધારો કહી શકાય ?
- (A) ઊભા પાકનું સંરક્ષણ કરવું.
(B) જમીનનાં ટૂકડાઓનું એકત્રીકરણ કરવું.
(C) ખેત-પેદાશનું વેચાણ વૈજ્ઞાનિક બનાવવું
(D) ખેતી પરનું વસ્તીનું ભારણ હળવું કરવું.
- (૩) ખેતપેદાશોનાં ઉત્પાદનમાં વૃદ્ધિ કરનાર ક્રાંતિ એટલે....
- (A) મેઘધનુષ ક્રાંતિ
(B) સફેદ ક્રાંતિ
(C) નીલિ ક્રાંતિ
(D) હરિયાણી ક્રાંતિ
- (૪) ભારતમાં હરિયાણી ક્રાંતિની શરૂઆત કંઈ સાલમાં થઈ ?
- (A) ૧૯૫૮-૫૯માં
(B) ૧૯૭૩-૭૪માં
(C) ૧૯૬૬-૬૭માં
(D) ૧૯૬૯-૭૦માં.
- (૫) ભારતમાં ૨૦૦૮ - ૦૯માં અનાજનું ઉત્પાદન કેટલું થયું હતું ?
- (A) ૨,૦૮૬ લાખ ટન
(B) ૨,૧૭૩ લાખ ટન
(C) ૨,૩૬૮ લાખ ટન
(D) ૨,૩૦૮ લાખ ટન

- (૬) આર્થિક સુધારાઓમાં કેટલા ઘટકોનો સમાવેશ થાય છે ?
- (A) બે
(B) ત્રણ
(C) ચાર
(D) પાંચ
- (૭) વૈશ્વિકીકરણનાં સંદર્ભમાં કયા દેશો શ્રમની મુક્ત હેરફેરમાં વાંધો લે છે?
- (A) વિકાસશીલ દેશો
(B) અલ્પવિકસીત દેશો
(C) વિકસિત દેશો
(D) અર્ધવિકસિત દેશો
- (૮) જાહેર ક્ષેત્રનાં ઉદ્યોગો ખાનગી ક્ષેત્રને વેચવાની ક્રિયા એટલે.....
- (A) ઉદારીકરણ
(B) વૈશ્વિકીકરણ
(C) ખાનગીકરણ
(D) ડિસઈન્વેસ્ટમેન્ટ
- (૯) વિનિવેશની પ્રક્રિયા એ શેનો ભાગ ગણાવી શકાય ?
- (A) ઉદારીકરણ
(B) ખાનગીકરણ
(C) વૈશ્વિકીકરણ
(D) રાષ્ટ્રીયકરણ
- (૧૦) ઈ.સ. ૨૦૦૭-૦૮માં ભારતની આયાતો કેટલાં કરોડ રૂ.ની હતી ?
- (A) ૯,૩૨,૩૩૦
(B) ૯,૬૪,૮૫૦
(C) ૮,૪૦,૫૦૬
(D) ૮,૫૫,૮૨૩
- (૧૧) ૨૦૦૬થી નાના કદનાં સાહસોની મૂડીમર્યાદા કેટલી નક્કી થયેલ હતી ?
- (A) રૂ. ચાર કરોડ
(B) રૂ. પાંચ કરોડ
(C) રૂ. ત્રણ કરોડ
(D) રૂ. બે કરોડ
- (૧૨) ૨૦૦૬થી સૂક્ષ્મ (અતિનાના) ઉદ્યોગોની મૂડી મર્યાદા કેટલી નક્કી કરવામાં આવી છે ?
- (A) રૂ.૩૦ લાખ
(B) રૂ.૨૫ લાખ
(C) રૂ.૨૨ લાખ
(D) રૂ.૧૮ લાખ
- (૧૩) ભારતીય અર્થતંત્રમાં કયા ઉદ્યોગો વિશેષ મહત્ત્વ ધરાવે છે ?
- (A) નાના અને કુટિર ઉદ્યોગો
(B) મોટા ઉદ્યોગો
(C) વપરાશી વસ્તુઓના ઉદ્યોગો
(D) સેવાક્ષેત્રનાં ઉદ્યોગો

- (૧૪) ૨૦૦૭-૦૮માં નાના કદના સાહસોનાં કેટલા એકમો હતા ?
- (A) ૧,૩૩,૬૭૦૦૦
 (B) ૧,૧૫,૬૫૦૦૦
 (C) ૧,૪૪,૫૧૦૦૦
 (D) ૧,૨૫,૩૫૦૦૦
- (૧૫) મધ્યમ કદનાં સાહસોમાં ઉત્પાદકતાનો વિશેષ આધાર શેના પર રહેલો છે ?
- (A) નિયોજકની કુશળતા
 (B) કાચા માલની પ્રક્રિયા
 (C) માનવશ્રમની પ્રાપ્તિ
 (D) વીજળીના પુરવઠાની પ્રાપ્તિ
- (૧૬) ૧૧મી યોજનાનો સમયગાળો શું હતો ?
- (A) ૧.૪.૦૭ થી ૩૧.૩.૧૨
 (B) ૧.૪.૦૬ થી ૩૧.૩.૧૧
 (C) ૧.૪.૦૮ થી ૩૧.૩.૧૩
 (D) ૧.૪.૦૯ થી ૩૧.૩.૧૪
- (૧૭) ૧૦મી યોજનાને અંતે કેટલા બેરોજગારો અસ્તિત્વ ધરાવતા હતા ?
- (A) ૩૬૭ લાખ
 (B) ૩૭૬ લાખ
 (C) ૨૯૯ લાખ
 (D) ૪૨૩ લાખ
- (૧૮) હરિયાણી ક્રાંતિનાં નિર્ધારક પરિબલોમાં નીચેનામાંથી કયા પરિબલોનો સમાવેશ થતો નથી ?
- (A) સિંચાઈની સુવિધા
 (B) પરંપરાગત ઉત્પાદન પદ્ધતિ
 (C) ખાતરનો વપરાશ
 (D) આધુનિક ખેત સાધનો
- (૧૯) ૧૧મી યોજના લક્ષ્યાંકોની દૃષ્ટિએ કેવી છે ?
- (A) મહત્વાકાંક્ષી
 (B) વાસ્તવદર્શી
 (C) અતિ મહત્વાકાંક્ષી
 (D) મહદ્ અંશે લક્ષ્યો પાર પાડે તેવી
- (૨૦) ૧૧મી યોજનાની નબળીબાજુ કઈ છે ?
- (A) તે અતિ મહત્વાકાંક્ષી છે.
 (B) ૯% વિકાસદર હાંસલ કરવો મુશ્કેલ છે.
 (C) નાણાકીય સાધનોનાં લક્ષ્યાંકો પાર પાડવાનું મુશ્કેલ છે.
 (D) ઉપરોક્ત બધી બાબતો

- ૨ ભારતમાં હરિયાણી ક્રાંતિની સિદ્ધિઓ વર્ણવો. ૧૦
- અથવા**
- ૨ ભારતમાં હરિયાણી ક્રાંતિના નિર્ધારક પરિબલો જણાવો.
- ૩ વૈશ્વિકીકરણની ભારતીય અર્થતંત્ર પરની અસરો જણાવો. ૧૦
- અથવા**
- ૩ ઉદારીકરણ એટલે શું ? ભારતમાં અપનાવવામાં આવેલ ઉદારીકરણનાં અમલની ચર્ચા કરો. ૧૦
- ૪ ભારતમાં હરિયાણી ક્રાંતિની મર્યાદાઓ ચર્ચો. ૧૦
- અથવા**
- ૪ ભારતમાં આર્થિક સુધારાઓની નિષ્ફળતાઓ વર્ણવો. ૧૦
- ૫ ભારતમાં નાના પાયાનાં ઉદ્યોગોનું મહત્ત્વ સમજાવો. ૧૦
- અથવા**
- ૫ ૧૧મી યોજના સામેના પડકારો સમજાવો. ૧૦
- ૬ ટૂંકનોંધ લખો (કોઈપણ એક) ૧૦
- (૧) નાના પાયાનાં ઉદ્યોગોના મુખ્ય પ્રશ્નો
- (૨) ૧૧મી યોજનાની ઉજળી બાજુઓ
- (૩) આર્થિક સુધારાની સફળતાઓ

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) Write right answer of MCQ given below.
(2) Figures of right side indicate marks of questions.

- 1 Write right answer of M.C.Q. given below. 20
- (1) What is the meaning of Rainbow revolution ?
(A) Green revolution
(B) White revolution
(C) Nili revolution
(D) All above revolution
- (2) Which of following reform is known as general reform in agriculture sector ?
(A) Protection of crop
(B) Collection of land pieces.
(C) Modernize the selling of agri. products
(D) Reduce the population burden on agriculture.
- (3) Revolution which increase the production in agriculture is called
(A) Rainbow revolution
(B) White revolution
(C) Nili revolution
(D) Green revolution
- (4) When the green revolution was started in India ?
(A) 1958-59
(B) 1973-74
(C) 1966-67
(D) 1969-70
- (5) How much production was foodgrains in India in 2008-09 ?
(A) 2086 lac tons
(B) 2173 lac tons
(C) 2368 lac tons
(D) 2308 lac tons
- (6) How many units are considered in economic reforms ?
(A) Two
(B) Three
(C) Four
(D) Five

- (7) Which countries are taking objection in the matter of labour transfer liberty in globalization ?
- (A) Developing countries
 - (B) Less developed countries
 - (C) Developed countries
 - (D) Semi-developed countries
- (8) To selling public sector to private sector means
- (A) Liberalization
 - (B) Globalization
 - (C) Privatization
 - (D) Disinvestment
- (9) The process of exchange is taken the part of
- (A) Liberalization
 - (B) Globalization
 - (C) Privatization
 - (D) Nationalization
- (10) What was the amount of Indian imports in 2007-08 ?
- (A) Rs. 9,32,330 crores
 - (B) Rs. 9,64,850 crores
 - (C) Rs. 8,40,506 crores
 - (D) Rs. 8,55,823 crores
- (11) How much limit of capital was decided for small scale industries in 2006 ?
- (A) 4 crore
 - (B) 5 crore
 - (C) 3 crore
 - (D) 2 crore
- (12) How much limit of capital was decided for tiny (very small) industries in 2006 ?
- (A) 30 lacs
 - (B) 25 lacs
 - (C) 22 lacs
 - (D) 18 lacs
- (13) Which industries are more important for our economy ?
- (A) Small scale and home industries
 - (B) Big scale industries
 - (C) Consumer industries
 - (D) Service sector industries

- (14) How many units were small scale industries in India in 2007-08 ?
- (A) 1,33,67,000
 - (B) 1,15,65,000
 - (C) 1,44,51,000
 - (D) 1,25,35,000
- (15) In medium scale industries which factor is special responsible for productivity ?
- (A) Skill of entrepreneur
 - (B) The process of raw materials
 - (C) Availability of manpower
 - (D) Availability of power supply
- (16) What was time period was for 11th plan ?
- (A) 1/04/07 to 31/3/12
 - (B) 1/04/06 to 31/3/11
 - (C) 1/04/08 to 31/3/13
 - (D) 1/04/09 to 31/3/14
- (17) How many unemployed people were in India at the end of 10th plan ?
- (A) 367 lacs
 - (B) 376 lacs
 - (C) 299 lacs
 - (D) 423 lacs
- (18) Which following factor is not introduced as a certain factor of green revolution ?
- (A) Irrigation facility
 - (B) Traditional production system
 - (C) Use of Fertilizer
 - (D) Modern agriculture tools
- (19) How is the 11th plan according to its targets ?
- (A) Ambitious
 - (B) Realistic
 - (C) High ambitious
 - (D) Most probably in target achieving
- (20) Which is the negative side of 11th plan ?
- (A) It is over ambitious plan
 - (B) It is difficult to achieve 9% growth rate
 - (C) It is difficult to get sufficient finance target
 - (D) Above all matters

2 Describe the achievements of green revolution in India. 10

OR

2 Discuss the factors of green revolution in India.

3 Describe the effects of green revolution on Indian economy. 10

OR

3 What is liberalization ? Discuss the implementation of liberalization in India.

4 Discuss the limitations of green revolution in India. 10

OR

4 Discuss the limitations of economic reforms in India.

5 Explain the importance of small scale industries in India. 10

OR

5 Explain the limitations of 11th plan.

6 Write short note : (any one) 10

(a) Main problems of small scale industries

(b) Achievements of 11th plan

(c) Achievements of economic reforms.
